

САНА ОЛОХ

Х а н ы а т
1931 снл алтынны
ыйтан тахсар

ССКП ЧУРАЛЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 34 (5516)

1981 снл. Кулун тутар 19 күнэ
ЧЭППИЭР

Сынаата
2 харчы

Б а ч ы ы м к ы н а т а

Муус устар 18 күнүгэр Ленинский коммунистической субуотунньугу ытарга Москва бастык предприятиеларын коллективтара көтөхпүт патристической «субуотунньугу» мөлүгүнүнэн советский дьоннор истиг биригэбиллэн көрүстүлэр. Митингэргэ уонна үлэһиттэр муньахтарыгар үрдэтиллибит социалистической эбэһээлигэ, кибэлэр ылыллар уонна олору толоруу быһачы суолтара быһаарыллар.

СУБУОТУНЬУК суугар уонунан локомотивнай биригээдэлэр рейстары омордулар дьэн иһтиннэрэр Москвагабы Ильяч аатына, дьопо тариллибит үлэ бырааһынньыгыны ытар штаб. Предприятие атын дьонно үлэһиттэрэ үрдэтиллибит, үлэһиттэрэ. Өрөмүөннүүр сулууспар араас оморунтары уонна оборудованиелары бэлэмнииллэр, ошон муус устар 18 күнүгэр нуормаларын быдан аһары түһэллэрин, үс локомотивы итэннэ 38 электро-сонциялары үлэсэ киллэрээри тэрнэллэр.

МИХАИЛ ЛОВСКАЯ ДААБЫ хайа-байытар комбинатын коллективэ субуотунньук күнүн саамай үрдүк оморумтуолаах үлэһэн бэлэтигэ. Предприятие экскаваторнай биригээдэлэрэ ити күн көмчлөмөнт элек-троэнергиянан үлэлииргэ, балтараа сменатабы нуорманы толорорго сорууктаналлар. Ударнай вахта устатыгар горняктар уонна руданы байытааччылар металлурдарга сүүтүкэн тонна тимир рудатын былааны таһынан аһарыахтара.

НОВО-БАКИНСКАЯ ДААБЫ ноёи араарар завод коллективэ субуотунньук күнүгэр 200 тыһ солкуобайдаабынан ордуу нефть бородуукталарын ыларга эбэһи кестэннэ. Резервалары көрдөөһүнү үлэ бырааһынньыгар бэлэмниги штаба сүүнүүр. Кини тыл киллэриниһэн муус устар 18 күнүгэр үлэсэ үрдүк квалификациялаах оператордартан ударнай биригээдэлэр тариллаллар. Олорго аэтероннар аналлаах курстэрга үөрэтэ сылдар эдэр рабочайдарэ эмиз киирнэхтэрэ.

(ССА).

Комсомолка Евдокья Пономарева «Чурапчы» совхоз Килэтигэтигэ отделениегыгар шофердүүр. Кини тустаах үлэсэ—фермалартан үүтү Арыылаах арыытын сыбар таһыны. Ошон чопчу былаан тиздирдэлэ, эбэһээлигэтигэ ылыммылан сыппара тмданын кыйаһи этиллэр кыага суох. Ол да буоллар сэдэх идэлээх тыһым отделение рабочайдарэ үлэтигэр ыһанньытын, дьонго амарах сыһынын, фермаларга үүт тиздирбэккэ хаалыһын, аһыһытын, буорту буолуутун таһаарбатын иһин ытыктыллар. Быһата кинини совхоз экономикатын бөбөргөтүгэр төһүү үлэһиткиэн латтыллар.

СНИМОККА: комсомолка Евдокья Пономарева массымнатыгар.

П. Окөнешников фотота.

Биһирииллэр, өйүүллэр

Өрө көтөбуллауунэн

«Пятилетка хас бирдин күнүгэр—үлэ үрдүк оморумтуотун уонна хаачыстыбатын» дьэн девизтээх партия XXVI съёһин рабочай делегаттарын республика бары үлэһиттэригэр ытырыһыларын биһиги, «Чурапчы» совхоз Уһук Куолааһы биригээдэтин «Сарыала» ферматын үлэһиттэрэ, улахан сэгээринэн көрүстүбүт.

Коллективэ үүт ымыгар партия XXVI съёһин чыһыгар ылыммыт үрдэтиллибит эбэһээлигэтигэтигэ өссө олунньу 11 күнүгэр толорбута. Ыланьыксыттар

иниһэ көтөбуллүбүт патристической күүрэһини ыһыктыбакка иһин ыйдаабы үүт ымыгар соруудахтарын лаппа аһарыахтара. Рабочай делегаттар ити ытырыһыларыгар эппэтигэ субу күнүгэр үүт ымыгар бастагы кварталлаабы кирбинибитин ылыммыт. Иниһитин быһылгы сылга уонна пятилеткага бүтүн, нүүтүгэр маннык тэтиһитин аһыктыбат туһугар бары кыһамньыбытын ууран үлэһээхпит.

А. НИКИТИНА,
ферма старшая.

ТЕХНИКАБА—УТУӨ СЫҤЫАНЫ

Партия субу аһы үлэтин түмүктээбит XXVI съёһин биһиги, Эрилик Эристини аатынэн совхоз механизатордара, улаханньык сэгээрдэбит. Съездэ оморумтуобут даһылааттарга итэннэ делегаттар этилэригэр дойду экономикатын мөдун хардыһылар, советский дьон олохторун уйгуутун бары өттүкөн тупсарыы дьаһаллара, бу пятилеткага уонна 1990 сылга дьэригэтигэ үүнүү-сайдыы сырыдык эригэһилэрэ чуолкайдык бэлэтигэнилэр. Итигэр биһигини элбэххэ эбэһиһэстиллар.

ССРС Министрдарын Советын Председателэ, таб. Н. А. Тихонов даһылаатыгар үгүс колхозтарга уонна совхозтарга сүүн фондолар ситэри сөптөөхтүк туһанылыбаттарын, техника үксүгэр үлэһэн эрдэ туоруурун уонна нуорманан быһыллыбыт болдьобор тиздирдирбэккэ быраһылларын туһунан быһаччы этилэр. Итиннигэ чахчылар биһиги совхозпутугар эмиз баваллар. Государство сыл аһын сөгөтөн сага техниканан хаачыһыар. Ону туһаныыбыт

туруга быстар куһаҕан. Үгүс трактордар, автомашиналар үлэһээбэккэ тураллар, ону аһан араас чаастара тононон хаалаллар. Сүүрэр да өттүлэрэ кэмизгар көрүү-истин суоһуттан, харкыһаабаттан толору туһанылыбаттар.

Бу күнүгэрэ ыраах Хаалааны үрээбиттэн от тиздирбик. Съезд чыһыгар ылыммыт эбэһээлигэтигэтигэ болдьобун иһиннэ толорбутум. Коммунистар форумнара үлэһиттэр күнүгэр, үрдүк ударнай вахтага туран олунньутаабы былааммын 74 бырыһыан куобардым, оттон иһин ыйдаабын 194 условнай эталоннай гектарынан аһардым.

ССКП XXVI съёһигэр кыттыһыны ылыт Саха уобаластаабы партийнай тарилтэ рабочай делегаттары ытырыһыларын истиннигэ өйөөн туппугу тракторбын үлүгэйдик көрөн-харайан, мунутуурдук туһанан пятилетка бастагы сылын уонна бүтүннүүтүн соруудахтарын эригээхсэ үлэһэн ситиһинилээхтигэ толорорго дьулуһабын.

С. СИДОРОВ,
тракторист.

Активнайдык тахсыахтара

фонной станция, о. д. а. үлэһиттэрэ бэйэлэрин мээс-тэлэригэр ударнай вахтага туруохтара. Онтон атын 30-ча иһин ырааһырдар-чэбдигирдэр, өрөмүөннүүр үлэлэргэ тахсыахтара. Связистар коммунистической субуотунньуктан 120 солкитээһи суох үбү киллэрнэхтэрэ.

«СО» корр.

Москва бастык предприятияларын бачыһыннарынан В. И. Ленин төрөбүт күнүн көрсө муус устар 18 күнүгэр сибээс оройуоннаабы узоһын бары үлэһиттэрэ коммунистической субуотунньукка активнайдык кыттарга быһаарыннылар.

Коммунистической үлэ бырааһынньыгар почта-дьяконнар, телеграф, перовозка отделаларын, теле-

Дьик быраһынньыкты

Улуу сирдэбит В. И. Ленин төрөбүт күнүн көрсө муус устар 18 күнүгэр коммунистической субуотунньугу ытарга уонна бу күн үлэ мунугуур үрдүк оморумтуотун көрдөргө дьэн москвиттар көтөхпүт бачыһыннара советской сир бары мунуктарыгар кизикки өйөннө.

Биһиги, кини бачыһына комсомолецтара, эмиз итин истиннигэ биһиринибит. Быһырыын 20 буолан промкомбинат рабочайдарын сана тутулла турар 2 мандиһэннээх дьиятигэр 2 күн үлэһээбиппит. Быһыл Субуруускай аатынан совхоз отделениегыгар тахсырга былааннаһыт.

Е. БЕРЕЗКИНА,
комсомольская
тэриктэ секретара.

ЛАППА АҤАРДЫЛАР

Уон биһирс пятилетка бастагы сылыгар сүөһүтүн бородууксуйаны ылыммыт үрдэтигэ Карл Маркс аатынан совхоз Болугурдаабы отделениегын рабочайдарэ куһаҕана суох үлэһитиллэр. Ол курдук, үүт валовой ымын иһин ыйдаабы былаака 202,5 центнеринэн аһарыһынна, оттон бизэ ыйдаабы соруудах 133 бырыһыан толорулун.

Сыл иһин бастагы ыйыгар государствога 230 центнер үүт туттарыллыахтаабы 299,2 центнеринэн туолла. Эти аһыһааһын соруудабы 232,1 центнеринэн аһарыһынна.

Үүт ымыгар фермалар иһин ардыларыгар, куо-талаһыы иһини күөнүгэр «Обилейнай», Кугда I, Кугда II иһэллэр. Отделение 29 маньныксыттан иһини

ыйдаабы эбэһээлигэтигэтигэ 20-ра аһарда. Ордук үчүгэй түмүсү К. П. Босикова, А. Г. Егорова, А. Д. Савина, Д. Г. Козлова уо. д. а. ситиһэн иһэллэр.

Отделение бары рабочайдарэ ССКП XXVI съёһин уураахтарын олоххо киллэрсинтэ бэйэлэрин чылааттарын уурсарга уонна быһылгы сыл кирбинилэрин болдьобун иһиннэ толорорго сорууктаналлар.

П. ВАСИЛЬЕВ.

Бэһээ прогрессивнай иһин аймах Парижской Коммуна күнүн бэлэтигэ. Снимокка: ратуша Парижской Коммуна муньага.

ССТА фотохрониката.

Семен Семенович
ТОЛСТОУХОВ

Оройуон биир олымтаа, механизатора ССКП ХХУ-сэһин рабочей-делегаттарын «Пятилетка хас биир-дии күнүгэр — үлэ үрдүк өлөрүмүтүтүн уонна хал-чакыстыбатын!» диин дөкүм-тээх ыкырылларын истиг-ник өйөөн, күргүөмнээх үлэсэ тохтоһа.

[illegible]

СССР XXVI съёһин
уураахтарын
— олоххо!

КУОТАЛАҢЫ СТРАНИЦАТА

ДОВИЭПИТ:
ХААЛЫЛААҒА СУОХ
ҮЛЭЛИНГЭ

Э. ГИЛИК ЭРИСТИН аа-
тынан совхозта үрдүк
оңорумтуулаахтык үлэлир
трактористар ахсөөннөрө
эбыйаа суох. Кинилэртэн
Бирдэстэриктэн К. Н. По-
селский ааттылаах сөп.
Механизатор быйылгы сый-
ламмын табынан 217 услов-
най эталоннай гектардаах
үлэни толордо, ити кэм ус-
тагыгар 1703 килограмм
уматыгы кэмчилээтэ. Бу
сүмкүргэ кини Холтодо от-
делениетыгар түтүү уонна
оттун маһын таһына үр-
дүк оңорумтуулаахтык үлэ-
лир.

ИНИКИ КУОНҔЭ

Оройуон биһир биллин-
лээх механизатора комму-
нист Е. Г. Роднонов отделе-
ние Формаларыгар мөнтөн

таһы күннэртэн ылбыт бу
тэтимнэрин ыһытыбат, со-
циалистическай эбэ-эстэли-
скай болдосун инни-
нэ чыстээхтин толорор,
онон СССР XXVI съёһин
уураахтарын олоххо киллэр-
сингэ бэлэстэрин сэмэй ыл-
лаастарын киллэрэр түбүг-
гар социалистическай куо-
талаһыны өссө киникти
тэтиллэр, партия XXVI
съёһин рабонай делегата-
ра ударнейдык үрдүк оңо-
румтуулаахтык, хаачыстыба-
лаахтык үлэлирэгэ респу-
блика үлэлиртэригэр ыһы-
рыларын дьыаланаан өйүү-
лар.

Г. КУЗЬМИН.

УДАРНАЙ ВАХТАҒА ТУРУННА

Комсомолец Егор Соба-
кин Субуруускай аатынан
совхоз Соловьевтаагы от-
делениетын «Юность» ком-
сомольскай-мөчөт ферматы-
гар быйыл төрдүс сыйын
ыһылыһыттыр. Кини
өспүт пятилеткага үрдүк
ситиһилэрин иһин ЫБСЛКС
Кини Комитетын «Пятилет-
ка эдэр гвардееһа» джэ
боруонса уонна үрүк көмүс
знактарынан, «1980 сылга
социалистическай куотала-
һы кыйыһылаах» атам-
нан нагараадалаһыта.

Ыанныксыт бу күнүргэ
Саха сиригэр комсомол та-
рихыбызга 40 сылын ма-
һыгар иһин мадхаллаах
ударнай вахтага турунн
үлэли сылдьар. Егор кулун
тутар 13 күнүттэн 25 күнү-
гэр джэри үтүү валсөй ма-
һын соруудаһын 600 кило-
граммынан аһарга сору-
татта. Кини ити баччымын
«Юность» комсомольскай-
мөчөт ферма коллектива
истигини өйөөн, эмээ үтүү
ыһыныгы лаппа үрдүгэр
кирбигини бэлэстэннэ.

С. КАРПОВ.

СУРУН САЛААҒА ХААЛЫЛААХПЫТ

Ыаллы Алексеевскай, Ити курдук, килэби аста-
Амма уонна биһиги оро-
йуоннарбыт «иһэ пред-
приятеларда тэрилтэлэрэ
социалистическай куотала-
һыга хирсэн үлэлиһин-
нэрэ үтүө үтэскэ кубулуй-
да. Ол курдук, өспүт онус
пятилетка сылларыгар үс
маллы оройуон эргинин
үлэлиртэргэ эмээ көхтөөхтүн
куоталаһылар.

Сотурутааһыта биһиги
оройуонмутугор Алексеев-
скай уонна Амма райпо-
требобеществоларын быра-
былыанналарын председа-
теллэрэ И. И. Иванов итиэн-
нэ И. П. Коржик салайаач-
чылардаах делегациялар
кэлэн куоталаһым өспүт
сыллаһым түмүгүн таһааран
бардылар.

Куоталаһым эргин үлэ-
тин бары өттүн хабар 16
көрүнгэ ыһылынна. Сүрүн
салаа үлэлэргэ куоталаһа-
чылар түмүктэрин кытта
«ылгастык биһигиннэрдээх»
мөһүннүтэ: розничнай та-
баар эргинин былаанна-
рын толорууга Алексеев-
скай оройуон кооператор-
дарэ пятилетка түмүктээ-
һиннээх сыллар ордух та-
һаарылаахтык үлэлиһи-
лэр. Кинилэр бу көрүнгэ 61
баллы ыһылар. Оттон ам-
малар үлэлэргэ 24, биһик-
нэрэ 20 баллынан сыналан-
на. Обществоннай аһылыт
тэрийингэ биһиги коопера-
тордарбыт иһикс көрдөрүү-
лэниһилэр. Ыаллы оройуон-
мартан «икитэни аһылаа-
һыга улаханньык хаалы-
быт. Бу көрүнгэ кинилэр
5-ти баллы ылбыт буол-
лаһтарына, биһиги 1,1 бал-

Снимокка: куоталаһым
түмүгүн таһаары кэмигэр,
опероллор (хангастан) бы-
рабылыанна председатели-
лэрэ И. И. Иванов (Алек-
сеевскай), Н. И. Моносты-
рев (Чурапчы), И. П. Кор-
жик (Амма), Чурапчы рай-
онин секретара Н. Е. Аям-
подкостова, кылаабыһай бу-
галтер П. А. Нестерев (Ам-
ма) уонна райпо үлэһитэ
К. М. Винокуров (Алексеев-
скай).

П. Оконешников фотота.

КИМ ХАЙДАХ ҮЛЭЛЭЭТЭ БАСТААН ИҢЭЛЛЭР

ҮҮТ МАМЫГАР

Бастагы колонкада кыстын 5 ыйыгар хас
бирдин фуражнай ынахтан үтүү ыһыт,
иһиксиз—сыл иһикс ыйыгар (кг)

ФЕРМАЛАР

Карл Маркс аатынан совхозтан

Үрэх Куорэ	663	237
«Кэскили»	525	113
Кыстык Кугда I кор.	477	170
Эрилик Эристин аатынан совхозтан	637	294
«ЫБСЛКС-60 сыла»	567	190
«Кыһылы»	454	196
«Сырныс»	449	223
Субуруускай аатынан совхозтан	409	191

«Чурапчы» совхозтан

«Эрчим»	628	220
Хомустуох	491	169
«Артыс»	567	296

ЫАНЫКСЫТАР

Карл Маркс аатынан совхозтан

Н. С. Артемьева	930	309
Е. И. Гермоганова	801	142
А. А. Савина	793	234
З. Д. Капитанова	742	286
А. Г. Егорова	719	248
А. Р. Толстоухова	712	255
А. П. Дьячкова	647	324
М. Н. Капитанова	730	232
У. Е. Григорьева	697	244
М. Т. Старостина	662	302
К. Е. Капитанова	685	246
Эрилик Эристин аатынан совхозтан	973	417
Н. Н. Ксантофтонова	828	260
А. В. Софронова	698	334
А. Г. Протасова	650	300
Е. Н. Филиппова	630	171
К. Д. Романова	624	191
С. П. Титова	601	217
П. П. Софронова	797	306
Субуруускай аатынан совхозтан	740	321
Е. В. Егорова	603	347
Е. А. Павлова	674	213
А. Л. Сергеева	570	286
Л. П. Седалищева		
М. Ф. Кронникова		

«Чурапчы» совхозтан

М. И. Иванов	1156	389
Р. М. Павлова	830	292
Н. Д. Филиппов	706	282
А. В. Никитина	696	292
В. Д. Трофимова	580	190
М. А. Макарова	676	236
М. А. Коркина	624	230
Н. М. Новгородова	685	203
Г. Г. Григорьева	637	212

БОРООСКУ КӨРҮҮТҮГЭР

Бастагы колонкада—борооску сууһа-

таһы орто эбиллэһэ (гр), иһиксиз—
иһиксиз биһэ ыйыгар биһэ ыһыт сүөһү
гөһөһүүтэ (кг).

Карл Маркс аатынан совхозтан

А. У. Максимов	633	97,1
И. С. Платонов	608	93,7
К. В. Фомин	604	93,4
А. С. Иванова	565	86,4
А. В. Смирникова	874	90,3
А. Е. Дюдорова	544	82,7
М. П. Комарова	538	81,7
Л. А. Попова	606	95,4
Д. В. Хоюганова	656	92,6
И. Н. Толстоухова	874	90,3
У. В. Скацова	576	87,4
Г. К. Дьячкова	556	84,1
Д. Р. Хоюганова	548	83,8
Ф. И. Тоголева	727	109,8
А. С. Петрова	676	102,1
А. Н. Мостникова	670	101,3
Н. И. Решетникова	549	83,0

Эрилик Эристин аатынан совхозтан

Е. И. Коржик	612	101,3
И. Г. Лутай	630	93,5
Е. Е. Лутай	669	90,4
К. П. Стопанов	578	85,7
У. К. Адамс	571	85,2
Н. С. Макаров	596	89,0
И. Е. Адамс	599	92,0
Г. Г. Тимофеев	559	82,1

Субуруускай аатынан совхозтан

Е. Е. Седалищева	543	81,9
В. В. Лебедева	748	83,0

«Чурапчы» совхозтан

М. М. Никитин	586	89,6
И. Д. Моностырев	572	85,7
Г. Т. Борисов	592	90,8
В. Г. Нова	565	86,4
У. Е. Аянтоса	560	84,7

ХААЛЫЛААҒАТАР

ҮҮТ МАМЫГАР

Карл Маркс аатынан совхозтан

О. Е. Седалищева	279	51
Г. Е. Дьячкова	246	87
М. Н. Шестакова	297	120
И. А. Захарова	294	110

Субуруускай аатынан совхозтан

М. С. Агласова	177	—
М. М. Аржакова	180	27
А. А. Антипина	166	7,7
А. С. Попова	119	12,1
М. Г. Новгородова	141	34
М. Д. Макарова	238	69
П. Д. Яковлева	147	91

«Чурапчы» совхозтан

У. Д. Скацова	149	49
В. Н. Дьячкова	144	42
П. В. Дьячкова	208	84
З. Н. Протасова	271	114
Л. М. Комарова	110	27

САЙЫНҒЫЛЫ ҮРҮЛҮТЭЛЛЭР

Опыттаах ыһыксыт З.
Д. Капитанова старайдаах
9 ыһыксыттаах Үрэх
Куорэртэн «Артык» ком-
сомольскай-мөчөт ферма
үтүү мамыгар бастагы ивер-
талааһы соруудаһын хайы-
уһа аһары түстэ. Кыстык
биһэ ыйыгар хас бирдин
фуражнай ынахтан 540-нуу
килограмм үтүү ыһыктаах-
тарын 663-түү килограмм
толордулар. Маһык түмү-
гү коммунист А. Я. Яковле-
в бурдук соломотун буку-
йаан оңорбут көөннөрбө-
түд ыһах аһын күнүгэ 30-
түү килограммы ситэн сити-
һилэр.

Субу күнүргэ фермаба
40-чө ыһах төрөтө. Сага
төрүүсү 10-нуу хонноро-
хонноро оһыттаах сүөсүтүт
Я. И. Лаврова туттараллар.
Фермаба ыһык биһирдэ-
лээн турар киллээкэлэрэ

тупсаһаһык оһоһуллубут-
тар. Оһоһонатор О. Т. Ан-
симов 45 ыһаһы иску-
ственнайдык сэмэлээн гра-
фигын тутуһан иһэр.
Комсомолка Нюрбина

ЭБЭНЭТЭЛИСТИБЭ ТУОЛУҒУМ БЭРЭБИРКЭЛИИТ

Артемьева кыстык биһэ
ыйыгар ыһаһын аһыттан
630-түү килограмм үтүү
ыһаһаһын 930-түү кило-
граммы ыһаһ соруудаһын
150 биһыһын толордо.
Оттон ферма группиксора
Кима Капитанова биһиги
хас күн аһын 80-нуу ки-
лограмм үтүү ыһаһ тутта-
лар, иверталааһыттын эмээ
лаппа аһарыта. Кинилэр
дьүүһэлэрэ Ульяна Яковле-

ва күнүгэ 100-түү килограмм
үтүү ыһаһ, сага төрөтөт
ыһаһтарын 11—12 кило-
граммы ыһаһ, үрүк иһэгини
сайыһыһы үрүлүтэр.

Биһиги ферма үрдүк-
күһүгэ 740-нуу кг үтүү ыһа-
һар. Ыһыкыт үтүү хас сар-
сыарда аһын К. И. Неустро-
ев оройуон киникээһи
арыы сыһар таһар. Ферма
коллектива СССР XXV съё-
һин рабонай делегатаһа
республика бары үлэһит-
тэригэр ыһыһыһыһын ис-
тинни биһирин уонна
онуска дьыаланаан элпээт.

Тээн бастагы иверталаа
үтүү мамын түөрт ыйдаһы
былаанын толорорго бы-
һаарына. Ыһыкыһыттар
«Пятилетка хас бирдин
сүмүгэр—үлэ үрдүк оңорум-
туотун уонна хаачыстыба-

тыһа джэ деһиннэ са-
лайтаран сым бастагы күн-
нэриһээк тэтимнэрин
ыһыкыһыт, онон үтүү мамы-
гар быйылгы сыһаһы бы-
лааннарын болдосун инни-
кэ толорор соруутаахтар.

— Ыһахтарбыт аһыгы ий
иһикс аһарыттан уонна
ыһык ыйыгар маһсаһаһыһы
төрүүһүтэ,—дир старшей-
дара З. Д. Капитанова.
— Кыргыттар бары даһаны
үлэһэ дьүүһүрдээх дьон.
Биһиги үтүүһүтэ бэйэбиһ
үтүү мамытар куотан иһэл-
лэр. Биһиги соруһуһуһун
сага төрүүсү эһирээһээ
иктин, үтүү мамын өссө
дэһиктиһи буолар.

Эһэлээх коллектив бары
үлэһиттэрэ, ити курдук,
бир өйүнэн-сонанын, хар-
дарыга көмөлөһүһүн түс-
тээх быһаһыһыһын эһи-
дэһиктиһи толорор түбүгэр
дүүһүһүлэр.

С. АЛЕКСЕВ.

Комментатор колонкалар

Тыгааһыны сымнаты өстөөхтөрүн албаһырыылар

ССКП XXVI съезигэр Л. И. Брежнев көтөхтүт эйэлээх көбүлээһиннэрэ аан дойду-таабы быһыыга-майгыга бүтүннүүтүгэр сүгүм сабыдыалы өкөрөллөр. Ол толору өйдөнөр. АХШ уонна НАТО ордук сэринтими-сэх эргимтэлэрэ ылыммыт курстара үтэйэр байыаннай дэлби табилинга алтернативаан эйэ, тыгааһыны сымнаты, сэмилэниини үлүһүйүүнү тохтотуу эрэ буолуохтарын сөп. Бары бүтүүн билиниини дьик олохтоох уонна конструктивнай сана советской этикалар буоллахтарына киһи аймахха чопчу сэрини түмнөр итинэнэ, билинги эрэ буолбакка, кэлэр көлүмэлэргэ кытары эйэни харыстаан хаалларар кыабы бээрэллэр. Кылаабына-йе—олор билинги кэм саамы сымнаты проблемаларын ССРС уонна АХШ, илинги уонна арбаагы дойдутар икки ардыларыгар диалогтар уонна кэпсэтиилэр суолларынан быһаарарга саамы икки кэскили арылларынгар.

Л. И. Брежнев бу күн-нэргэ кэпсэ дойдутар государстволарын итинки правительстволарын баһылыктарыгар ыппыт суру-гар тас политикага Советской Союз сана бөдөк көбүлээһиннэрэ туһааннаах дойдутар правительстволарынан сөптөөхтүк үөрэтиллэхтэрэ дэнэр эрэл эти-линнэ.

Билинги дойдубут этик-лэрин ардааһылар, бастатан турар АХШ, хайдах көрүс-түлэр? Американский ба-чаат билинэринэн, ити эти-лэр эрэли сэмилэниини үлүһүйүүгэ, арбанар «күү-һүнэн өтөйүү» политикаты-гар уураар Вашингтон ад-министративтын уолуттар. Советской көбүлээһиннэр сүгүм үмсүгүтэр күүстээх-тэрин өйдөн турар, Вашин-гтоннаабы салайовчылар олору кэр тибэ да сорум-маттар. Ол эрэри бэйэлэ-рин милитаристской поли-тикага ыга кэлгиммит эр-гимтэлэр эмиз даһаны ити

этикэри ылынар санаалара суох. Дьэ ол иһин кинилэр, дьик дьыалатыгар эйэс-өстөөхтүк курстарын сал-баан турар, эйэ туһунан ку-раанах тыллаларын ыһах-тана-ыһахтана араастаан албаһыра сатыллар.

Игини сэргэ АХШ совет-ской этикэри ылынаттар-бат туһугар арбаа Европа дойдутарыгар ыһаһын уон-на сабардааһын средство-ларын туттар. Вашингтон-наабы администрация өйө-санаага бүтүннүүтэ, «Нью-Йорк таймс» ырытааччыта Растон суруйарын курдук, эйэни харыстааһынга буол-бакка, сэрингэ бэлэмнани-гэ түмүллэр.

Ол эрэри АХШ итинки кутталлаах курса кини Е-вропатаабы союзтаахтарынан бири тыла суох биһирэнэр буолбатах. Кинилэр орто-лоруттан Советской Союһу кытары кэпсэтиилэргэ кин-эрэри, сиппик-хоппут про-блемалары политическай өттүнэн быһаарар суолла-ры көрдүүрү модьуйар куоластар улам дуораан-наахтык иһиллэр буолан иһэллэр. Американский «Крисчен сайенс монитори» бэлэтигинин курдук, бас-көс европейской союзтаах-гарын кытары консульта-циялар жамгыр Вашинг-тонга кэпсэтиилэр суол-ларынан экономикай бы-һаарылары уонна поли-тескай сүрүннээһиннэри буларга дуулуһар итинки «байыаннай кыахтары аһа-ра сыналааба» наадатын туһунан ыйылыммыта. Ити, биллэн турар, НАТО дойду-ларын үксүлэрэ ай-санаа куолаһын истэргэ итинки Советской этикэлэри ылынар эппэти бээрэргэ бэлэмнэр дэнэр буолбатах. Ол эрэри эйэс дуулуһар киһи аймах бүтүннүүтэ итинки биһирээ-бит ити этикэлэрин күүһү-нэн өтөйүү политикатыгар биһиктэнээчиллэр даһаны аахсыбат буолалара табыл-лыбата эмиз чуолкай. Он-нук политика кэскилэ суо-ба саарбадаламмат.

Н. ЧИГИРЬ,

ССТА ырытааччыта.

Үгэс курдук, итинки иһирэх тыллаларын саба-калар уус-уран самодея-тельность коллективтарын концердары. Олунньу 15—16 күннэригэр Одьулуун, Бо-луур, Хоптобо Культурала-рык дьыаларын уонна 13 №-дээх СПТУ, киһи баһы-ла коллективтара сценага табыстылар.

Коллективтар бары эп-пизини толору өйдөн бэлэмнэмиттэрин, үгүс ки-һини тардыбыттарын бэлэ-тиэххэ сөп.

Республикага тыа хаһа-йыстыбатын идэлээх кадр-дарын бэлэмнэр 13 №-дээх СПТУ үөрэнээччилэрэ ордук тариллилаахтары, үгүмнээхтик дьарыктанна-ха уус-уран самодея-тельность куһаана суох кол-лективын бэлэмнэххэ сө-

«Үтүө киһиһэнэн, күндү көрөөччүлэр!»

бун көрдөрдүлэр. Хомус-чут Н. Мухин, ырыаһыт И. Гуляев толорууларга үр-дүк сыананы ылылар. С. Дюдорев «Таптаатым, эйи-гин таптаатым» солота, квинтет «Саныл Саныл», уолаттар ансамбллара «Вен-серемос» ырыалары толо-руулар, о. д. а. нүөмэр-дэр биһирэнилэр.

Хоптобо Культуратын дьинин коллективин кон-цериттан Н. Саввин соло-ларын, Н. Орлова балалай-кага оонньоонун, саха национальнай оркестрын толорууларын көрөөччүлэр дохсун ытыс тыаһынан до-йууоллаатылар.

Болугуртан Г. Попов, В.

Сидоров «Отчужденный» сценаны, П. Васильев ори-гинальнай жанрдары олус бэрэ толордулар. П. Васи-льев нүөмэрдэрэ биһиэхэ сонундарынан ордук кэ-рэхсэтилэр, оттон эссе чо-чуйор хайаан да наадала-ба биллэр.

Кини баһыла тэрилтэ-лэртэн бүтэһик оонньоого. Коллектив түмсүүлээбэ, үг-күүлэрин, хордарын үгү-гэйдик бэлэмнээбитэ харах-ха тутта быраабылар. Д. За-ронов, Г. Кузьмин соло-лара, «Врач приемного» сценка биһирэнилэр.

«Норкуттар дойдодоһуу-ларын күнүн анык-аны» дэнэр девиэтээх уус-уран само-

деятельность коллективата-рын көрүү түмүктэнэр чу-гааһа. Онуоха очколары эрэ абыһынан муһурда-маха, бэйэ үлэтигэр сөп-төөх түмүктэр олоһуох-ха, ону эссе тупсарар суол-лары бэлэтиэххэ наада. Концердар таһымнара куль-тура үлэтигэр, олохтоох салаага уус-уран самодея-тельности сайыннарыыга үлэлэрэ туох ситиһинээһин, итэбэстэрдээһин, ханнык кыахтар бэлэлэрин ары-йы көрдөрдө. Биһиги да оройуонмутугар ырыа, үгкүү, вокальнай-инстру-ментальнай оркестр ан-самблларын, хоровой кол-лективтары тэрийэххэ сөп эбит. Игини барытын эр-гимчи ырытан көрөөххэ, дьүүлэһиэххэ.

М. МИХАЙЛОВА,
журн. чилинэ.

Хааччыы эйгэтигэр

ЧЕЛЯБИНСКАЯ УОБАЛАС. «Россия» совхоз коллек-тивна бэйэтин бородуускуйатынан уобалас киһини нэ-һилкэннээтин хааччылар. Аспит сылга Челябинский-даабы 2 №-дээх үүт заводугар аҕыс тыһыынча кэригэ тонна үүт киирбит. Сүөһү аһылыгын научнай төртү-тээх рационун ситиһиннээхтик туттуу түмүгэр күн ах-сын куоранга 20 тоннаттан итэһиэ суох үүт аҕарыллар. Сикмонка: 2 №-дээх үүт заводугар үүтү иһиккэ ку-тар ллина.

ССТА фотохрониката.

ДЬААРБАНКАБА

Аспит субюта уонна 2300 солк. үбү киллэрдэ. баскыһаанна күннэргэ тэ-Оттон Түөйэ мадаһынын риллибит дьаарбанкаба продаһа Н. Д. Белков 4205 солк. табаары аты-кыттан Чыаппара промто-лаата. варнай мадаһынын про-Ити курдук, икки күн үс-дөөктөрө А. К. Мохна-тата Чуралчы сэлээннээтин чеваская уонна З. М. Гово-олохтоохторо 10.565 солк. рома 4060 солк. араас та-араас наадылар табаарде-ралчы эргизини предприя-рын атыллытылар.

В. ИГНАТЬЕВ.

тиета 4 сиринэн эргинэн

АЙЫЛҔА ДАЛБАРЫГАР 'ОЛОРОН...

Аабааччы сэмэлиир

Билинги оройуонмут, ору-тан ыраах буолан, киһи-лэһиһэ иһэр ууһан бэрт ордообуттун эрийдир. Ол үрдүнэн баар куолаһы-тин ситэтэ суох харыс-тымыт. Бөгү-сыһы ааһар уу хайа охсуох өбө-тир охсубут спиритер кута-быт. Ол куолаһытигэр иһирэр. Эбэтэр кыһыны быһа сүөһүлэригэр ой-бонго үүрүн уулаһан ба-ран ноһуомнарын ыраа-стааһыт. Онтон күөл-лэр балыктара иһа-тар, уулара иһитийэр. Хадаан уутун тутан күөл-

лэри толоруу тариллабэт. Ол курдук, Хайахыт ва-һыһыгэр Туора Күөл, Арыылаах. Кэтит Күөл кө-һөп хааланнар, быһыл иһэр муусуутун ылбатыт. Маһа сальсовет, санэпид-станция үлэтигэр, ме-дицинатордар болгомтоло-рун уураалара наада.

Аны тыа, ойуур туһу-луу. Күөгэйэ, долгуйа суутунуур тыаттан, күн нөмүө утахтарынан суу-ламмыт хатыг чарантан киһи эрэ сүргэтэ көтөүл-лэр. Ол да иһин дьон ил-лэи кэмнэригэр сыһыана

ыһыаха тийбэлэр. Хоһо-йуох иһин, сорохтор ол сымдаан оту-майы тоһутан, алдьатан, астарын тобо-дун, иһитин ыһан - тоһон дьон таптыыр мөстөтүн кэбиллилэр. Мин санаа-бар, бу киһи иһитини сүө-сүтүн бири бэлэстэ. Ор-дук тимир нөлөлөөхтөр, бас-беттах барбыттар, оту-майы ортотунан барча-лыллар. Саас ахсын су-буотунуулары тэрийэн, дьон бодору түмэ тардан мас көртөрөбит. Хоһойуох иһин, ол сыраһах үлө халтайга хаалар түбөтэ-

лэре эиһэ бааллар. Кор-дэлибит мас ыһаллан тэбэһиккэ тыага хаа-лар, уһантаһына эмэхси-йэр, туһатыттан тахсар. Оттон чутас эргин мас сым ахсын аһыһан иһи-тэ ойуурга ураты харыс-табыллаахтык сыһыанна-лары эрийэр. Сайын от үлэтин кэмтигэр күрөө ми-һин көрдөбит, онно деля-на быһар кыаллыбат. Тыһы иһитиһиккэ му-ту-гун хомуйан иһин эмэ кыаллыбат.

Сыһыан иһитиник. Онон итэбэстэри туоратыаха, айылҕа бэйиһи туһаны-ны барааһытара.

П. АЛЕКСЕЕВ.

Сибээспит бу өгөтүнэн туһанын

Крижопольская куораттаа-бы бири идэлээхтэрин ба-чыһынан өйдөн биһиги оро-йуонмут 27 почтафоннара сибээс өгөтүн дьыһа оро-рууга үлэлээбиттэрэ хаһыс да сыла. Кинилэр сыана-лаах бандероллары, сурук-тары, телеграммалары, пе-рводтары, о. д. а. ады-рыстарыгар тиздэллэр. Ону таһынан өгөһөн туһа-дааччы переводу, банде-ролллары, телеграмманы Хас биридин киһи почто-дунтүгэр олорон ытыдан эмиз сөп. Тыа сирин олох-тоохторо посылканы быһа-чы почтафонкага туттарар кыахтаахтар. Ити барыта дьон биризмэтин кэмчи-

лиригэ, өгөһү ороһуу хаачыстыбатын тупсарарга көмөлөһөр. Биһиги почтафоннарыт өгөрдөс 1980 снл иһигэр 6678 дьыһа өгөһөн ороһон 14327 солк. үбү киллэрдэ-лэр. Ол иһигэр коммуни-стическай үлэ удириттара З. Н. Колесова быһаанын 112, Д. З. Эверстоу 163,1, К. Г. Монастырева 188,4 бырыһыан толортоотулар. Хас биридин киһи почто-вай сибээс бу табыгастаах өгөтүнэн туһанарыгар ба-барабыт.

В. НОГОВИЦЫН,
снбээс уездын
нормировщик.

Реданторы солбуйааччы С. Н. ЧИЧИГИНОВ.

Карл Маркс аатынан совхоз дирекцията, парткома, рабочкома, Базы сельсоветын ис-полкома, отделение совхоза, районо салаатата. Чуралчы орто оскуолатын коллектива биригэ-дыр

ПРОТОДЬЯКОНОВ ДМИТРИЙ ГАВРИЛЬЕВИЧ

эмизэ наадыан өлбүтүнэн бокусоннуу кэргэ-тэригэр, аймактарыгар дини кутурбаннарын биллэрэллэр.

Карл Маркс аатынан совхоз дирекцията, парткома, рабочкома, Одьулуун сельсоветын исполкома, отделение совхоза экспуатацияда инженерэ

ЯКОВЛЕВ ХАРЛАМПИЯ ХАРЛАМПЬЕВИЧ

соһумардык өлбүтүнэн бокусоннуу төрөппүтэ-ригэр, аймактарыгар дини кутурбаннарын тиздэллэр.

Тептыр оһом, быраатым, убайбыт, аймахпыт, табаарыспыт

ЯКОВЛЕВ ХАРЛАМПИЯ ХАРЛАМПЬЕВИЧ

соһумардык өлбүтүн дини кутурбаннарын иһи-тиннэригэр

Ийэтэ, эдэһийэ, бырааттар, аймактара, табаарыстара.

Тептыр кэргэним, ийэбит, аймахпыт

ПОПОВА ВАРВАРА ИВАНОВНА

ыраахан ырыһыттан өлбүтүн курутуһан турар иһитиннэригэр

Кэргэнэ, оһолоро, аймактара.

БИНИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтафон индекс 678700. Чуралчы с, Карл Маркс уул., 12, ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор—21-393, адаллар—21-495, улпсай—21-505.

«Сана олох» райкома КПСС Якутской АССР. («Новая жизнь») — орган Чуралчинского и районного Совета народных депутатов

Индекс 54907 Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЧУРАЛЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ с. Чуралча. ул. Карла Маркса 12. Тираж 3182.